

ద్వితీయం

కొడవటిగంటి కృష్ణమూర్తిగారు

అతనికి బుద్ధితేలిసినతరువాత ముప్పైసంవత్సరాలకాలంలో రంగారావు ఒక్కనాడైనా మనోవ్యాధి ఎరగడు. వారి సంసారంలో గృహచ్ఛిద్రాలు, అకాలమరణాలు, దారిద్ర్యం మొదలయినవి ఎన్నడూ ఆడుగు పెట్టలేదు. నేటి కాఅనుభవ మితనికి లభ్యమయింది.

రంగారావు తండ్రిగారు చాలాధనం సంపాదించి గతించాడు. రంగారో వెక్కువచదువుకోలేదు. స్కూలుతరగతులతో అతని విద్యాభ్యాస మంతమయిపోయింది. అతను చాలాసౌమ్యుడు. అందరికీ ఆటెన్ని చూస్తే గౌరవం, ఆభిమానం. అతని ఇరవైయోసంవత్సరంలో మొదటిభార్య కాపరానికివచ్చింది. ఆమె పన్నెండుసంవత్సరాలు కాపరంచేసి గతించింది. ఆ మెగతించేసమయానికి అయిదారుసంవత్సరాల కుమారుడొక డున్నాడు.

ద్వితీయం పనికిరాదని పట్టుదలలేకపోయినప్పటికీ రంగారావు తిరిగి వివాహంచేసుకున్న దీపుత్రుడి కొరకే. వివాహమయి మూడుసంవత్సరాలయింది. భార్య బహురూపవతి. వివాహమయినప్పటినుంచీ రంగారావుమనస్సు శాంతిఅన్నమాట ఎరగదు.

వివాహమయినమర్నాడు 'రంగారావుకు మనోవ్యాధి ప్రారంభమయింది. అతను పూర్వ మనేకమంది చక్కని స్త్రీలను చూచాడు. కాని తనకు అందగత్తెభార్యగా రావాలని అతను ఎప్పుడూ కోరలేదు. చక్కని వాళ్ళను చూస్తే అతనికొకవిధ మైభయం, అనుమానం.

రంగారావుభార్య చాలాచక్కనిది. తనమామగారు వివాహానికి పూర్వం తనకు మూరై చక్కనిదని చెప్పినప్పుడు రంగారావు ఎక్కువ చెవిని బెట్టుకోలేదు.

“ఈభార్యతో నేను స్వతంత్రంగా మాట్లాడగలనా? మాయిద్దరికీ ఆసలు మనస్సుకలుస్తుందా? ఇద్దరిం చెరొకమూలా ఉన్నట్టున్నాం! అసలు ఇలాటివాళ్ళు అదొకరకంగా ఉంటారు!” రంగారావుశరీరం జలదశించింది. బారత్వం అనేది అతని ఆలోచనల్లోకి పూర్వం ఎన్నడూ రాలేదు! అటువంటిది తనజీవితంలో వస్తుండేమో!

రంగారావు ద్వితీయవివాహమయిన ఆరునెలలకు తనకుమారుడు ఆకారణంగా మరణించాడు. నలుగురుగా చేరి పెళ్ళిఅయినవేళావికేపమన్నారు. అంతటితో రంగారావుకు భార్యమీద అసహ్యంకూడా కలిగింది. కాని అతని అసహ్యం ఎన్నడూ ఇతర్లను బాధించదు!

వివాహమయిన రెండుసంవత్సరాలకు రంగారావు బలవంతంగా భార్యను తెచ్చుకున్నాడు. ఒకమనిషి మనసామీప్యంలో ఉన్నప్పుడు మన కామనిషిమీద ఉండే ఆభిప్రాయానికి, దూరంగా ఉన్నప్పటి ఆభిప్రాయానికి ఎంతో భేదం ఉంటుంది.

ఒకవారంలోజాలు లీలావతి ఇంట్లోతిరిగినతరువాత రంగారావు మనస్సంతా విరగబొయింది. ఆమెను చూచి భయపడ్డందు కతను నవ్వుకున్నాడు. లీలావతి చాలాసౌమ్యంగా ఉండేది. తనమాదిరిగానే చక్కని వారంతా ఒకరకంగా ఉంటారని ఊహించుకున్నాడు రంగారావు. లీలావతి ఆవిధంగాకూడా లేదు.

లీలావతికి ఇరవైనాలుగంటలు అలంకరించుకోటంతో సరిపోతుందనుకున్నాడు. కాని ఆమె బీదఇంటి నించి రావటంచేత ఎప్పుడూ ఎదోచాకిరి చేస్తూండేది. అంతవరకూ బాగానే ఉన్నది. కాని రంగారావు మనోవ్యాధి తీరలేదు.

అతని కిప్పుడు భార్యను చూస్తే బాలిఎక్కవయింది. అంతచక్కనిపిల్ల పాపం తండ్రిబీదరికం చేతకద తనకన్న ఇరవైసంవత్సరాలు పెద్దఅయినభర్తతో సంసారంచేయవలసి రావటం! లేకపోతే బాగాయ్యావనలో

ఉన్న భర్తతోనుఖపడేదా! యాపనంలోఉన్న భర్త తనమాదిరిగా ఆమెకంతఎడంగా ఉన్నట్టుంటాడా? రంగారావు ఆమెకు ఎక్కువనుఖంకలిగిట్టుట నాకర్లను పెట్టి పనిచేయించవచ్చును. కాని తనముఖంచూస్తూ కూర్చోటంకన్న ఎదో పనిలోముణిగిఉండటం ఆమె కెక్కువనుఖంకాదా? పాపం మొదట్లో ఆమె నెంత అసహ్యించుకొన్నాడు రంగారావు? ఎందుకు? ఆమెకు తనయింట నుఖంలేనట్టు నులభంగాకని పెట్టవచ్చును! ఆమెనుఖాన చిరునవ్వుకాని, సంతోషంకాని అత డెన్నడూ చూడలేదు.

స్త్రీమనస్సుగురించి తనకేమీ తెలియదు. కొందరుస్త్రీలు నగలతో ఎక్కువతృప్తిపడతారట, కొందరు భర్త స్వేచ్ఛగామాట్లాడితే సంతోషిస్తారట. ఈవిధంగా నలుగురూ అనుకుంటుంటే విన్నాడు రంగారావు. లీలావతిముఖానికి చిరునవ్వు తెప్పించటం మెలాగాఅని అతనికి ఆలోచనపట్టింది.

లీలావతి వచ్చినప్పటినుంచీ అతని మనసులో పూర్వ మెన్నడూలేని వికారంకలిగింది. కొంతకాలమతని కాసంగతి తెలీలేదు. తరువాత అర్థంకాలేదు. ఒకరోజున అకస్మాత్తుగాతట్టింది. అతను లీలావతిని విపరీతంగా ప్రేమించాడు. ఇది చాలామందికి విచిత్రంగాఉంటుంది. పటపన్నెండుసంవత్సరాలు స్త్రీసంపర్కంఉండి ప్రేమఅంటే ఏమిటో తెలియకపోవటం చాలావిచిత్రంగా ఉంటుంది. ప్రేమను సంసారముఖానికి బాహ్యమైన దాన్నిగా తీసుకుంటే ఇది అర్థమవుతుంది. నుఖంకోరేవాడికి చక్కనిస్త్రీ కనిపించగానే ఆస్త్రీమీద తాత్కాలికంగా మోజు ఏర్పడుతుంది. కాని ఆమోజుఎంతో కాలము ఉండదు. ఆస్త్రీకి నీచమైనఅభ్యాసాలుండవచ్చును. అవి బయటపడగానే మోజుకూడా బయటికినడుస్తుంది.

రంగారావుకు ప్రేమ అభిమానపూర్వకంగా ప్రారంభమయింది. క్రమంగా లీలావతి ప్రకృతి అతని కర్థమవుతున్నకొద్దీ ఆఅభిమానం ప్రేమగామారింది. ఈఅభిమానం బయటికిరావటానికి రెండే అభ్యంతరాలు.

మొదటిది ఆశనిదగ్గరవారిలో అతనికివృత్తెవ్వరూలేరు. అనగా అతని అభిమానానికి ప్రేమపాత్రులైనవారెవ్వరూలేరు. అందుచేత అతనికి తనఇష్టలతో కలిసిమెలిసి ఉండటం స్వేచ్ఛగా తనఅభిమానాన్ని వెల్లడి చెయ్యటం అతనికి చాలాకొత్త. లీలావతిమీద తనకున్నప్రేమ ఏవిధంగామాపించాలో అతనికి తెలియదు. ఆమెతో ఇష్టంగా మాట్లాడానికూడా అతనికి సిగ్గుగాఉన్నది. పూర్వం భార్యతో అతను అందరితో మాట్లాడినట్టు మాట్లాడేవాడు నిస్సంకోచంగా. లీలావతి అందరితోపాటుకాదిప్పుడు తనకు, వైగా రంగారావు చొరవగలవాడుకాదు; తనలోతనకు నమ్మకంతక్కువ.

రెండోది లీలావతిమనసు అతనికేమీ తెలియదు. ఆమెనడగటానికి ధైర్యంలేదు. అతనికికొకరిమనసు కనిపెట్టడం చేతకాదు అభ్యాసంలేకపోవటంచేత.

రంగారావు చాలాకాలమిదీనసితిలోఉన్నాడు. భార్యతో సాధారణవిషయాలన్నీ సహజంగామాట్లాడినవాడు తనమనస్సు తెలీనేటట్టు ఒక్కమాటఅనబోతే గొంతుపట్టుకొనేది.

బైట పడలేకపోవటంచేత రంగారావుప్రేమ నీటిలో మడ్డిమాదిరిగా తేరుకోడంప్రారంభించింది. పైకి చూడటానికి లేనట్టేఅయిపోయింది. కాని చిన్నరాయివడితే తిరిగి పైకివచ్చేస్తీతిలోఉన్నది. ఆరాయి వెయ్యటం రంగారావుచేతకాదు. లీలావతి వెయ్యలేదు!...వ్యవహారం దైవంచేతుల్లోకి పోయింది.

రంగారావుకు జీవితంమీద విరక్తికలిగింది. మొదటిభార్యచనిపోయినప్పుడు జీవితాన్ని ఉత్తమమార్గానికి తిప్పటానికి తనకు చాలా మంచిఅవకాశం కలిగింది. అది పోగొట్టుకొని తిరిగి మొదట్లోకివచ్చాడు. తన చిన్నతనంలో ఎవరైనారెండోపెళ్ళి చేసుకుంటే చాలానీచంగా చూచేవాడు. “ఈయన కింకా ఏమిసంసారకాంక్ష?అనుకునేవాడు. రంగారావు ఏకారణంచేత వివాహంచేసుకున్నప్పటికీ సంసారకాంక్షకారణం మాత్రం కాదు. అతని కది మొదటినుంచీ ఎక్కువలేదు.

ఈవివాహం ఎవరికోసం చేసుకున్నట్టు? తనకు నిజంగా భార్య అవసరంకాదు. తనకుమారుడు గలించాడు. తనభార్య లీలావతికా? అతను ఊహించగలిగినంతవరకు ఆమెకు ఏవిధమైన సంతోషంఉండదు. కొంత పాతపడ్డతరువాత లీలావతి తనతో స్వేచ్ఛగా మాట్లాడుతుండేమానని మొదట్లో ఆశపడ్డాడు. ఆ ఆశ తీరింది. అసలామె స్వభావం అంతేనేమో అనుకున్నాడు. ఆ అనుమానంతీరింది. ఆమె అప్పుడప్పుడు తనను చూడడానికివచ్చిన బంధువులతో చాలాస్వేచ్ఛగా, సరదాగా మాట్లాడుతూఉండేది.

తనతో అట్లామాట్లాడనందుకు రంగారావుకు లీలమీద కోపంరాలేదు. అతనికి ఎవరిమీదా ఎక్కువ కోపంవచ్చేదికాదు. తనతో మాట్లాడలేదంటే ఆమెలోపం ఏమీలేదు. తనకు ఆమెకన్న పెద్దకుమార్తె ఉండవచ్చును. ఆమామమ్మ పడ్డందుకు లీల భర్తకు సకలమైన చాకిరిచేస్తూండేది. నిజానికామె మనస్సుమీద తనకేమి అధికారంఉన్నది?

ఆమెను వివాహం చేసుకున్నందుకు తన్ను తీమించమని ఆమెను వేడుకుందామనుకున్నాడు. కాని ఆమె యెడట ఆమాటలు వైకివచ్చేవికావు. రంగారావుమనస్సులో పెద్దతుపాను రేగుతున్నది. దానికి కారణమతనే చెప్పలేడు. ఒకవేళ చెప్పినా అందరూ “ఎక్కడో చిన్నపిల్లాడిలాగున్నావు” అని నవ్వుతారు. కాని సానుభూతిరారు.

“ఇప్పుడు మాఅమ్మఉంటే ఎంతబాగుండును!” అనుకున్నాడు రంగారావు. తనకుతాన చిన్నపిల్లవాడైపోయానాడు. ఇంకోరంటారంటే చిత్రమేముంది? లీలమాత్రం ఒక్కక్షణం భర్తవిషయం తమకు పాటుగా ఉండేదికాదు.

“పాపం! నన్ను చూస్తే భయంకాబోలు! అశ్రద్ధగాఉంటే చంపేస్తానని! పాపం, ఆమెకు నేనంత భయంకరంగా - మోటగా కనపడుతుండాలి?” అనుకునేవాడు రంగారావు. పూర్వం తన మొదటిభార్య ఉన్నప్పుడు రంగారావుకెంతో ఇంటిపనిఉండేది. ఇప్పుడతనికి వేరే ఏమీ పనిలేదు. ఉన్యోగంలేని భర్తకు చూస్తే భార్యకెంతఅలును! లీల కాఅలుసైనాలేదేం?

రంగారావుకు ఏదైనా వ్యావర్తిక లిపించుకుంటే తప్ప కాలంగడిచేటట్టులేదు: పిచ్చికుడా ఎత్తుతుండ్ని పించింది. అయిదారునవతనరాల్ కిందటివరకు రంగారావు గానకళ, చిత్రకళ మొదలైనవాటిల్లో ఎక్కువ పరిశ్రమచేస్తూండేవాడు. అతనిభార్య తనకు ఈకళలనుగురించి ఏమీ తెలియదనీ, తనకు వాటియం దభిరుచి లేదనీ చెప్పతూండేది. తరువాత రంగారావుకుకూడా అట్లాగే అనిపించింది. అయిదారేళ్ళనుంచీ వాటిలోరకేలేదు. రంగారావక్కడో పెట్టెలో పెట్టినఫిడేలుతీసి శ్రుతిచేసివాయింబబోతే ఏమీ ఉత్సాహంలేక బోయింది; బలవంతాన ఒక అరగంటనేపువాయింబి ఒకమూల పారేశాడు.

ఈసమయానికి చిన్నచిత్రంజరిగింది. చిన్నచిన్నవిషయాలు మనజీవితానికి ఎంత ప్రాముఖ్యత తెచ్చునో విచారితే ఆశ్చర్యంకలుగుతుంది.

ఒకరోజు చీకటిపడ్డతరువాత రంగారావు ఇంటికివచ్చాడు. పంటింట్లో లీలావతి పంటచేస్తూ ఎవరితోనో మాట్లాడుతున్నది. గొంతతనికి పరిచయమైనదికాదు. ఎవరైనా స్నేహితురాలో, బంధువో లీల కనుకున్నాడు. అతనిగదిలోకి వారిమాటలు స్పష్టంగావినబడుతున్నాయి. లీలగొంతులోఉన్న ఉత్సాహంపట్టి తనరాకడ వారు వినలేదని రంగారావు గ్రహించాడు.

“మావారంతా కులాసాగాఉన్నారా? జానకీ!” అన్నది లీల. సంభాషణ ఇంకా మొదట్లోనేఉన్నది. రంగారావు కామాట వినబడేసరికి మనస్సు కరిగిపోయింది. పాపం, లీల తనవారికోసరం కలవనిద్రాక్షణం

కాబోలు! సంభాషణ పెద్దగొంతులతోనే జరిగిపోతుంది. కాని రంగారా వాసంభాషణవిషయంకట్టిపెట్టి ఏదోపనిచూచుకోటం మొదలుపెట్టాడు. వారిగండడిమాత్ర మతనిచెవిని అర్థంలేకుండాపడుతున్నది. ఈ విధంగా అయిదారునిమీపాలుజరిగింది.

జానకిఅనేమనిషిగొంతు అకస్మాత్తుగా చిన్నస్తాయికివచ్చింది. రంగారావు చెవులూ అప్రయత్నంగా బాగాతెరుచుకున్నాయి. రంగారావుకు వింటూన్నాననేతెలియదు!

“సరోకాని, పిల్లా! మీనాన్న ఏమన్నాడోతెలుసునా? ..పాపం! మీఅమ్మనాన్న ఎంతదిగులుపడు తున్నారోనీకోసం...మీఅమ్మ నిన్నుపదలిఉండలేదు! మీనాన్నకు వేరేదిగులు. మీఅన్నా మీనాన్నా చేరి నీకెళ్ళిపోయింది ఎంతఎంతఉపన్యాసాలు! నువ్వునమ్మవే లీలా! మీఅన్న నిన్ను రెండోపెళ్ళివాడికెందు కివ్వాలని! మీనాన్నేమో బుద్ధిలేకఇచ్చాననీ!...”

జానకిపనిఅయిపోయింది. మానంపహించిఉన్న లీలద్గిర జానకి శలవుతీసుకొనివెళ్ళిపోయింది. — మళ్ళీ మర్నాడువస్తానని వాగ్దత్తంచేస్తూ.

రంగారావు దీర్ఘంగా నిట్టూర్పుచ్చాడు. ఈమాట లతనిమనసెందుకు బాధించాలోతెలియలేదు. తన మామగారూ, బాపమరిదికలిసి ఇచ్చినఉపన్యాసాలు తనకు తానెన్నీసార్లొ ఇచ్చుకున్నాడు. అప్పుడు తన మనస్సు చాలానిర్మలంగాఉండేది. తనుచేసినపనిచెడ్డదైనప్పుడు అందరూఎందుకనరు? పాపం, లీల! తన తండ్రి ఆమాటలన్నసంగతి విన్నతరవాత ఆమెగొంతు వినిపించలేదు. ఆమెకుమాత్రం తెలియదా?

ఏపాపానికైనా ప్రతిక్రియఉన్నది! దీనికి కనుపించలేదు! 'రంగారావు తానీమాటలువిననట్టు నటించాడు. ఆరాత్రి భోజనంచేసేటప్పుడు లీల చాలభయపడ్డదానిమాదిరిగా కనిపించింది. ఆమె అంతగోలపడుతుం దనీ రంగారావు వూహించలేదు. కాని ఆమెశ్రద్ధవిషయమయి మామూలుకన్న ఎక్కువగాఉన్నది. నెయ్యి వేసేసమయంలో లీల చేయిపణికింది.

“చూడు!” అన్నాడురంగారావు అకస్మాత్తుగా. లీల ఆగింది. “నన్నుచూచి ఎందుకట్లాభయపడు తావు! ఆ! నాకన్నీ చేతనవునుకాని భయపెట్టడంచేతకాదు. నన్నుచూచి ఇంతవరకెప్పురూజడవలేదు!”

లీల తలవంచుకొని మెల్లిగావెళ్ళిపోయింది. మళ్ళీవచ్చినప్పుడు రంగారావు “ఎవ రిప్పుడు వచ్చిన మనిషి?” అన్నాడు.

“మావాళ్ళింకారే! నాన్నేహితురాలు!” అన్నది లీల.

“అంతా కులాసాగాఉన్నారా?”

“ఆ!”

“ఊరికేచూడటానికావచ్చింది?”

లీల కొంచంతటపటాయింది. “మానాన్న రెండుమూడురోజుల్లో వస్తాడనిచెప్పింది!” అన్నదిలీల.

“ఉహూ!” అన్నాడు రంగారావు పరభ్యాసంగా.

ఇంతలో ఏదోపండగయింది. జానకివచ్చినమర్నాడే రంగారావుమామగారిచద్దనుంచి ఉత్తరంవచ్చింది.

అయిన కుమార్తెనూ, అల్లుణ్ణి పండగకుతీసుకొనిపోవటానికి వస్తున్నట్టు.

తనమామగారన్నమాటలు వెంటనే రంగారావు మరిచిపోయినాడు. ఆయనరాక అతనికి చాలాసంతోషంగాఉన్నది. మొదటిదిశేషం లీల కొంతకాలం పుట్టింట నుఖంగాఉంటుంది. తరువాత తనకు లీలబరువు కలిగితేకాలం పడలుతుంది. ఆమెఉండగా అతనికి స్వేచ్ఛలభించేటట్టులేదు.

సరిగా సమయానికి మామగారువచ్చాడు. రంగారావు వాయనతో చాలామర్యాదగామాట్లాడాడు; లీలనుపంపటం తనకేమీ అభ్యంతరంలేదన్నాడు. తనకుమాత్రం కొంచంపనిఉండన్నాడు. నీకూ, నాకూ పని కూడానా అనుకున్నాడు మామగారు.

“నువ్వుకూ డారాపలని నాకోరిక!” అన్నాడుమామగారు పైకి.

“ఈసారికి వీలులేకుండావచ్చింది. ఏబండికిపోతే వీలుగాఉంటుంది?” అన్నాడురంగారావు.

“త్వరగాభోజనాలయితే పన్నెండుగంటలుబండి!”

అంతటితో సంభాషణచాలించి మామగారు కుమార్తెనుచూడపోయినాడు. రంగారావు తనపనిచెసు కుంటూ కూర్చున్నాడు. అయిదునిమిషాలయినతర్వాత రంగారావు తనమామగారు అతివేగంగా తనగది ప్రక్కగా వెళ్ళిపోవటంచూచాడు. అతనికాశ్చర్యంగలిగింది. అప్పుడే పదకొండుగంటలు కావస్తున్నది. మళ్ళీ ఈయనెక్కడికిపోతున్నాడు?

రంగారావు పంటచేస్తూన్న లీలద్దగిరికివెళ్ళాడు.

“మీనాన్న ఎక్కడికిపోతున్నాడు?”

“ఊరికి కాబోలు.”

“ఊరికా? ఏఊరూ? నిన్నుతీసుకొని పోతానన్నాడే?”

“నేను రానన్నాను.”

“ఏ?”

“నాకిష్టంలేదు.”

రంగారావు కొంచమాలోచించాడు.

“అయితేమాత్రం భోంచేసిపోగూడదా?”

“ఆయనకు కోపంవచ్చింది.”

“ఎందువల్ల?”

లీలమాట్లాడలేదు.

“ఎవరిమీద?”

“నామీదనే!”

“ఎందుకని?”

లీలమాట్లాడలేదు.

“పాపం ఆయనకెందుకు కోపం తెప్పించావు? నాకు ఇంకోరిక కొపంవస్తే కష్టంగాఉంటుంది.”

లీల తలఎత్తిచూచింది.

“పోనీవ్వండి. ఆయనమంచివాడైతే నేను కోపంఎందుకు తెప్పిస్తాను?”

రంగారావుకు అర్థంకాని తృప్తివకటివచ్చింది మనస్సులో. అప్పటికావిషయం అయిపోయింది. తిరిగి అతను భోజనం చేస్తుండగా నిజంతట్టింది. అకస్మాత్తుగా నేలగుద్ది “చూడు” అన్నాడు. అట్లానేలేండి అతను భార్యను పిలవటం. లీల నిలబడ్డది.

“మీనాన్న నేనున్నావు?” అన్నాడు రంగారావు.

“నాముఖం చూడనద్దన్నాను.”

“ఎందుకని?”

లీల ఆనుమానించింది.

“చెప్పవూ?” అన్నాడు రంగారావు దీనంగా.

లీల రంగారావువంక సంతోషంతో చూచింది. అత సంతవర కామెతో ఆమాత్రం స్వేచ్ఛగా మాట్లాడి ఎరగడు.

“ఎందుకు పోనియ్యండి! ఆయన దగ్గరకొన్ని పాడుగుజాలున్నయ్యి.”

“వం చేశాడే?”

లీల తికమక పడ్డది.

“ఎదో అన్నాడు లెండి,” అన్నది చివరకు.

“నా దగ్గర ఎందుకు దాస్తావు? పాపం! అయినా నన్ను చూస్తే నీ కేనమ్మకం?”

“అదా నా ఉద్దేశ్యం?”

“అయితే ఎందుకు చెప్పవో?”

“చెప్పతాను. భోజనంకానివ్వండి!”

“కానిస్తాను చెప్ప.”

“నన్ను పారబాటున మికిచ్చేశాడుట..... ఆయనవల్ల తెలీనిమాటలు మీరు పాటించుకోకండేం ఆయనముఖం చూడవద్దిక.”

రంగారావుముఖం గంభీరంగా మారింది. కొంచెం సేవతను నిశ్చలంగా కూర్చున్నాడు.

“ఆయనన్నమాటలో అబద్ధం ఏమిటి?”

“ఎందుకట్లా అంటారు? ఆయనకు మరీ వళ్ళు తెలీటంలేదు.”

“నాకాయనన్నమాట చాలానిజంగా ఉంది నుమా”

“ఆయనతో మీకెందుకు? మీకాయనెక్కువా? నే నెక్కువా?”

“నీకు కూడా ఆ ఆలోచన తప్పే ఉంటుంది. ఎందుకు దాచిపెడతావు? మీనాన్న అన్నమాట నిజమని నీకు తెలీదా?”

“నేనా? ... నేను ఆమాట నిజమనుకుంటున్నానా? ఈయని వ్యాళ ఏం ముంచుకుపోయిందనిరావాలి?”

“నీకు నిజంగా నన్ను చూస్తే ఇష్టమేనా?”

“ఆమాత్రం గ్రహించలేదా? నేను మిమ్మల్ని చూచి అసహ్యించుతుంటే ఎవరిని చూచి సహించగలను?”

రంగారావు నిట్టూర్పు విడిచాడు.

“నన్నెంతవడిపించావు? నన్ను చూస్తే నీకెట్లా అసహ్యం లేదని అనుకుంటాను? నేను మీనాన్నకన్న అయిదేళ్ళు చిన్న.”

“ఏం మాటలు! ఊరుకోండి. ఎవరన్నా వింటే నవ్వుతారు.”

“మరి నన్ను చూస్తే నీకు భయమా? లేకపోతే నాలో ఎందుకు స్వేచ్ఛగా మాట్లాడవు?”

“నాకు ఒక తేభయం. అతిగా మాట్లాడుతుంటే మిక సహ్యమేమోనని.”

“ఆమాటకొస్తే అదీనిజమే! చూడు ఎంతసేపునించీ మాట్లాడుతున్నావో! ఇప్పుడు కాదులే నీపని.”

లీల నవ్వుతూ వెనక్కు తిరిగి రెండడుగులు వేసింది.

“చూడు” అన్నాడు రంగారావు.

లీల వెనక్కు తిరిగింది.

“ఏమిలేదులే!” అన్నాడు రంగారావు నవ్వుతూ. లీల నవ్వి వెళ్ళిపోయింది.